

Izhaja vsak torek in petek v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petstvih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 16 vin., 2-krat po 14 vin., 3-krat po 12 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Deželni zbor goriški.

(Izv. poročilo.)

IX. in zadnja seja dne 5. maja ob 10. uri predpoldne.

Ko se je poveril zapisnik poprejšnje seje, oglašilo se je za besedo vladni zastopnik, da je prečital odgovor na interpelacijo poslancev dr. Tume in tovarišev zaradi raznih neprilicnosti na Goriških srednjih solah. — Odgovor smo že priobčili v št. 37.

Na to je poslanec dr. Verzegnassi utemeljeval svoj predlog zaradi pospeševanja novih trtnih nasadov v političnem okraju Gradiškem. Po kratki razpravi, v kateri je dr. Tuma pobijal drugi del predloga — sprejel je zbor prvi del soglasno, drugi del pa z vsemi glasovi italijanskih poslancev proti onim slovenskih.

Poročevalec dr. Egger. Načrt zakona zadevajoč ognjegasni red za deželno glavno mesto Gorico se je odstopil deželnemu odboru z nalogo, da ga izroči mestnemu zastopu v namen, da ga vnovič prouči in potem predloži v prihodnjem zasedanju.

Poročila finančnega odseka. Poročevalec Berbuč. Občini Idersko se je dovolilo 2000 kron podpore za branilna dela ob Soči, »na planji«; Tolminski občini pa 1460 kron za zgradbo branu na gorenji strani Sočinega mosta.

Prošnja gospodarskega sveta na Kamnem za podporo v svrhu naprave enacih branil ob Soči se je odstopila deželnemu odboru za nadaljno poizvedovanje in z nalogo, da poda svoje predloge v prihodnjem zasedanju.

Poročevalec dr. Verzegnassi. Obrtno nadaljevalni šoli za košarje v Foljanu se je dovolilo 400 kron podpore. — Isti poročevalec. 1.) Dovolilo se je, da se razširi in preuravna poslopje italijanskega oddelka deželne kmetijske šole po predloženem obrisu in s proračunjenim troškom 14.304 kron. 2.) Deželni odbor naj da delo izvršiti v mejah proračunjenega troška deloma z denarjem deželnega zaloga, deloma pa z državnim podporo, katero naj si prizadeva doseči od c. kr. ministerstva za poljedelstvo.

Poročevalec dr. Gregorčič. Prošnja mestnega županstva Goriškega za podelitev stalne podpore za ital. žensko obrtno šolo in prošnja društva »Šolski dom« v Gorici za stalno podporo slovenski ženski obrtno nadaljevalni šoli sta se izročili deželnemu odboru v potrebne poizvedbe, pretresovanja in poročilo v prihodnjem zasedanju.

L I S T E K.

Veliko obznil — malo požrl.

Ruski: L. Tolstoj.

— 4 —

III.

Tu je bil sprejet v večji vasi kot občinar. Napojil je starce, in napravili so zapisnik. Sprejeli so ga, dali na pet duš 50 deset. Ustanovil se je Pahom ter jel rediti živino. Imel je še enkrat toliko sveta nego prej, in to dobre zemlje; in živelo se je desetkrat lažje nego na stari zemlji.

Ali i tu mu je postajalo tesno. Hotel je sejati pšenico, a za to ni bilo zemlje dovolj. Mehke zemlje je bilo kolikor je kdo hotel; ali to je bilo le za rž, ali močne zemlje ne. Jemal jo je res v najem; ali kaj to. Da bi imel svojo zemljo, bi še bilo...

Preživel je tako pet let. Ali ta sitnost i vedno najemati tujo zemljo za pšenico; in včasih te še kdo preteče... Da bi imel svojo zemljo; to bi še bilo kaj.

A kje bi jo kupil? Kar mu je ponudi mož, ki je imel 500 deset in je prodajal po ceni. Pogajal se je, pogajal, pogodila sta se po 1500 rubljev; polovico denarja bi

Poročevalec dr. Verzegnassi je zadnji poročal o proračunu deželnega zaloga za leto 1900, kateri se je potrdil z naslednjimi končnimi zneski:

A) Potrebščine.		
Pogl.	Redni kroze	Izredni kroze
I. Za deželni zbor	5660	
II. Splošni upravni stroški	62210	
III. Za deželno posestvo	2856	
IV. Za poljedelstvo in obrtništvo	17420	29800
V. Za javno varnost	40460	
VI. Za zdravstvo	7110	4000
VII. Za dobrotelne zavode	270353	2061
VIII. Za uk in izobrazbo	53739	27462
IX. Podpore za okrajne ceste	300	47379
X. Stroški za vojaške namene	3332	
XI. Deželni dolg	36128	13000
XII. Razni stroški	750	12785
XIII. Izredni stroški	—	38070
	500318	174557
Skupaj		674875

B) Založba.	
Pogl. I. Doh. iz dež. premoženja	71603
II. Doh. iz javnih naslovov	157552
III. Drugi dohodki	1420
Skupaj	230575

C) Premanjkljaj — 443300, v kojega pokritje so se naložile: a) za celo leto 1900. 1. doklada po 15% na zemljarino, 2. doklada po 17% na hišno-razredni in najemniški davek, 3. doklada po 20% na pridobinski in dohodarinski davek, 4. davščina 36 vinarjev od vsakega litra na drobno potočenih opojnih tekočin navedenih v čl. I. B II točka 1 zakona z dne 18. maja 1875 (drž. zak. št. 84) in 20 vinarjev od vsakega litra v 2. točki istega zakonovega člena navedenih tekočin; b) za dobo od 1. junija do 31. decembra 1900 5. doklada po 40% na užitnino vina, mošta in mesa, 6. davščina treh kron od vsakega hektolitra na drobno potočenega piva, 7. Davščine od piva in od opojnih tekočin se ne smejo pobirati ne pri izdelovanju, niti pri uvažanju; 8. zastran načina, po katerem se ima pobirati davščina od piva, zlasti zastran oseb, od katerih in pogojev, pod katerimi se ima terjati, glede kontrolne oblasti organov, katerim je izročeno pobiranje in glede kaznovanja prestopkov, veljajo enaka pravila, kakor za pobiranje erarske užitnine.

Spoznavši, da pobiranje deželnih doklad na užitnino in deželnih davščin na pivo in na žganjine v lastni upravi, bi utegnilo biti deželnemu zalogu v največjo korist — in v namen, da se zapreči, da se deželna korist ne prepusti dobičkarским nameram zasebnih podjetnikov, naroča se deželnemu odboru, naj pretrese in predloži

imel prodajalec počakati. Ali tu pride k Pahomu unanji kupec Baškirec*). Pomenila sta se pri čaju. Kupec pove, da je prišel od Baškirec; tam da je kupil zemlje 5000 deset in, in to za tisoč rubljev. Pahom povprašuje, kako je bilo. »No« pravi — »samo starejšine sem zadovoljil. Podaril sem za 100 rubljev sukenj, preprog, pa zaboj čaja ter jih napojil z vinom, kdor je hotel piti. In po 20 kopejk sem plačal za desetino. Ona zemlja je prav dobra. Baškirske zemlje je toliko, da je ne prehošiš v enem letu. Ljudje — Baškirci — so preprosti, prave ovce. Skoro zastoj se dobi tam.«

»Nu«, si misli Pahom: »Čemu bi kupil tu za svojih tisoč rubljev 500 deset; pa bi še dolg vzel na vrat: tam pa dobim lahko toliko za oni denar!«

In res, pustil je hišo ženi, vzel seboj delavca ter odšel. V mestu je kupil zaboj čaja, darove, vina — vse kar je bil omenil kupec.

Šla sta, šla 500 vrst daleč. Sedmega dne prideta do Baškirec. Vse je bilo kakor je govoril kupec. Živeli so v stepah, nad reko v klobučinastih sotorih. Orali niso in ne jedli kruha. Po stepi se je pasla živina

*) Turško pleme v orenburški in permski guberniji.

deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju načrt zadevajoč ustanovitev in vredbo deželnega užitninskega urada.

Ker so se rešile vse naloge, s katerimi se je imel baviti deželni zbor v tem zasedanju, je predsednik izrazil svoje posebno zadoščenje na tem, da so se tako dostojno vršile razprave in da se je z združenimi močmi omagalo ogromno delo — ki se je bilo nakopičilo tekom preteklih treh let. Voščil je naj bi zborovo delovanje obrodilo zaželjeni sad in zaključil zborovanje z vabilom, naj gosp. poslanci vsak v svojem jeziku nazdravijo Nj. Vel. presv. Cesarju Francu Josipu I. — Poslanci so se temu vabilu odzvali s trikratnimi navdušenimi vskliki »Živio« in »Evviva« in s tem je bilo zborovanje končano.

V resnih trenutkih.

Resni trenutki so, v katerih živimo, in morda še resnejši oni, katerim gremo nasproti.

To je pripoznal sam naš presvetli cesar, ko je govoril z zastopniki avstrijske delegacije v Budimpešti minule nedelje. To je bilo v pogovoru s češkim delegatom Kaptanom. Cesar, obrnivši se do tega poslanca, je dejal: Tudi deželni zbor češki ni izpolnil svoje naloge, na kar je pripomnil delegat: Obžalujem, Veličanstvo, a bilo je premalo časa, zasedanje deželnega zbora se je vršilo ob tužnih notranjih razmerah. Vaše Veličanstvo naj ne dovoli, da bi se češkemu narodu kršila stara prava, katera so mu zagotovljena po ustavi. Češki narod je bil vedno zvest svojemu cesarju. Na to je odgovoril cesar s posebnim povdankom: »Temu narodu se bliža prilika, da dokaže svojo zvestobo do cesarja in zakaj so morda baš v tem pogledu trenutki tako resni?«

V teh besedah cesarjevih zveni skrivnostni odmev resnobe sedanjih dni, a še bolj resnobe dni, ki utegnejo priti.

Pa razmotrimo nekoliko pomen teh besed cesarjevih: zakaj pa se bliža trenotek, ko bo imel češki narod dokazati svojo zvestobo do cesarja in zakaj so morda baš v tem pogledu trenutki tako resni?

Mi imamo tamno slutnjo, kakor da so trenutki postali še mnogo resnejši po — berolinskih slavnostih. Kaj pa bi utegnilo priti, kar bi zamoglo omajati zvestobo češkega naroda do svojega cesarja? Ali so stvari v Avstriji potrebne, ki bi zamogle in smejele omajati zvestobo do cesarja

in konji se žrebeti. Ženske so napravljale kumis (pijačo iz kobiljnega mleka) in sir; a možje so pili čaj, pa jedli ovnovino ter igrali na piščalke. Vsi so bili prijazni, veseli; celo leto so imeli praznik.

Sprejeli so lepo nasmeja Pahoma ter se zgovorili z njim s pomočjo tolmača. Pahom jim je povedal, da je prišel radi zemlje. Pogostili so ga lepo, on pa jih je obdaril, vsi so bili veseli.

Na to so ga hoteli še oni obdariti; rekli so torej, naj pove, kaj mu je všeč pri njih. On pravi, da mu je zemlja všeč. Pri nas pravi je tesno in vsa zemlja obdelana, a pri vas je je mnogo — take še nisem videl.

»O za to je lahko« nasmejejo se mu »zemlje dobiš kolikor hočeš. Samo pokaži z roko, kje jo želiš. Ali vendar — prej moramo povprašati starejšino.«

IV.

V teh pogovorih pride neki mož v lisičji kučmi. Vsi so umolknili ter vstali. »To je starejšina« veli tolmač. In Pahom vzame najlepšo suknjo ter jo dá starejšinu; in dal mu je še 5 funtov čaja. Starejšina sprejme to ter sede na prvo mesto. Baškirci so mu jeli nekaj pripovedovati. On poslušaj, poslušaj, se nasmeja ter začne go-

kateregakoli avstrijskega naroda? Da smo avstrijski Slovani — pa vsi vprek — bili vedno zvesti in morda najzvestejši avstrijski narod, o tem je neštevilno zgodovinsko potrjenih dokazov, a o češkem narodu se posebej povdarjati potrebo njegove dinastične zvestobe, to zbuja tamne slutnje.

Češki narod ne zahteva za se pod žezlom habsburške dinastije prav nič drugega, kar zahtevajo danes vsi avstrijski z drugorodnimi ljudstvi pod eno streho skupaj živeči Slovani in kar zahtevati imajo naravno pravico, to je: kulturno in politično svobodo ter enakopravnost z Nemci, Italijani in Madjari pred prestolom habsburške dinastije. Do te svobode opravičuje avstrijske Slovane njihova visoka kulturna zmožnost, ki jih vsposoblja do baš iste, ako ne celo večje veljave v zgodovini, kakor je veljava Nemcev, Madjarov in Italijanov. Ako pa Čehi še posebej zahtevajo svojo državno pravo, je to popolnoma naravno, ker imajo Nemci, kulturno ne več vredni od Čehov, isto tako svojo državno pravo in ker imajo Čehi svojo slavno kraljevsko zgodovino za seboj.

Ako hoče Avstrija biti pravična nasproti vsem svojim narodnostim, ne kakor čisto nemška, marveč kakor mnogojezična država olikanih narodov, tedaj je težko umeti, zakaj bi se moralo dvomiti o zvestobi češkega naroda do vladarske hiše in zakaj da bi bili trenutki resni tudi v pogledu te zvestobe?

Toda tu smo zdaj na točki, ki baš vzbujajo pomisleke. V Avstriji so poleg mnogoštevilnih Slovanov, narodnosti, ki tirajo Slovane v nezadovoljnost in nestrpnost pod krilom habsburške dinastije. Nemci v prvi vrsti so narod, ki ozlovoljuje avstrijske Slovane, — Nemci uprav so oni član avstrijske narodne družine, poleg katerega je obstanek vsakemu drugemu skoro neznošen; Nemci so ošabni in lakomni narod, ki nočejo nič vedeti o svobodi slovenskega rodu in od te ošabnosti prihaja vse zlo v naši državi, da, rekli bi, vse notranje homatije in nevarnost za državo samo. Oni imajo svoje ošabne načrte, na izvrševanju katerih idejo na dnevni red mimo vsakršnih zahtev slovenske narodnosti. Nemci so Čehom edino sredstvo za jamstvo zadovoljnosti češkega naroda, jezikovne narode, hoteli pokopati za večne čase in s tem svojim korakom pritirali Čehi do obstrukcije v državnem zboru, ki se ne bode polegla prej, da bodo imeli

voriti — ruski. »No, to je možno. Izbiraj, kjer ti ljubo. Zemlje je mnogo.«

Kaj tako; misli si Pahom. Ali to si je treba kako zagotoviti. Sicer porekó: tvoja je, a pozneje jo vzamejo nazaj. »Zahvalim vas« — pravi »vi imate veliko zemlje. Ali meni je ni treba mnogo; samo bi trebalo, da bi bila odmerjena in da bi jo mogel na se vpisati. Sicer bi jo dali vi dobri ljudje — a vaši otroci bi mi jo vzeli.«

Starejšina se zasmee. »To je mogoče, pravi. »Pa ti jo zagotovimo.« »Nu« — pravi Pahom — »pri vas je bil kupec; vi ste mu podarili zemljo in napravili kupčijo. Naredite še meni tako.« — »To je možno«, dé starejšina. »Imamo pisarja, pa pojdemo v mesto in priložimo one pečate.« »Kaka cena pa bo?« vpraša Pahom. — »Mi imamo le eno ceno: 1000 rubljev za en dan.« Ali Pahom ni umel, kaka mera je to: »en dan.« — »Koliko deset in bo to?« »Nu« — dejo — »mi tega ne znamo izračuniti. Prodajamo pa »na dan«: kolikor v enem dnevu obhodiš, to je tvoje; in cena je 1000 rubljev.« Pahom se začudi. »Nu« — pravi — »to pa bo veliko.«

(Dalje pride).

češki zastopniki zagotovilo, da je češkemu narodu za vselej poravnana krivica. Besede cesarjeve, katere je govoril delegatu Pacáku, skoro jamčijo za to, da se ta krivica poravnava, kajti cesar je rekel, da z ago tavlja, da se češkemu narodu ne bode godila nikaka krivica. Beseda cesarjeva bi zamogla skoro da pomirljivo uplivali na Čehe. Toda znano je zopet, da si krivični Nemci ne bi storili nič iz tega, ako bi zamogli celo mimo osebe cesarjeve marsirati čez trupla Čehov in v tem dejstvu tiči resnoba trenutka, ki se morda preje poojstri nego ublaži. Kajti to dejstvo upliva celo čez mejo naše države. V Berlinu te dni se je mnogo govorilo o medsebojni zvestobi trozveznih držav za slučaj vojne s kako sosednjo državo. Mnogo se je pri tem naglašalo možnost vojne Francije z Nemčijo, v katerem slučaju bi morale posredovati tudi Italija in Avstrija, pa tudi o možnosti vojne z Rusijo in Francijo skupno se je govorilo, kajti take vojne, ki bi obračunala z nemško krivičnostjo, se ima Nemčija po pravici bati. V vseh takih in enakih slučajih bi bilo treba računati na zvestobo avstrijskih narodov, kateri, dasi skrajno nezadovoljni s svojim položajem v Avstriji, bi morali vendar biti pripravljeni preliti svojo kri za dinastijo habsburško...

To so torej stvari, ki delajo trenutke, v katerih živimo, tolikanj resnimi. Ne vemo sicer, kako se zasučejo stvari v najbližjem času, tako na obzorju naše notranje, kakor i na obzorju evropske politike, to pa bi bilo želeli, da se za enkrat vsaj pomirijo viharji, ki onemogočujejo resno in mirno delovanje v korist avstrijskih narodov v našem državnem zboru.

Dopisi.

Iz učiteljskih krogov. (Odgovor dopisniku v „Soči“). V „Soči“ od dne 10. t. m. je dopis iz učil. krogov, ki je bil skoraj gotovo sestavljen v sporazumljenju naših dveh g. zastopnikov, vse kaže na to. Ker večina učiteljev nima „Soče“, podajam tu izvleček. Dopisnik se spotika na tem, da se našima dvema zastopnikoma očita nebriznost in nepostavno izvolitev. Smešna se mu zdi zahteva zavednih učiteljev, naj bi se odrekla svojej časti, ker sta bila nepostavno izvoljena.* Trdi, da število učiteljev I. in II. vrste popolnoma odgovarja postavnemu številu, trdi in se spotika celo na tem, da število učiteljev II. vrste presega postavno število. — Tovariši, kakošna čuvstva so vas obhajala, ko ste pročitali ta malovreden sad svojih tovarišev — „naprednjakov“ in svojih zagovornikov?! Tu stojita pred vami v popolni luči vaša dva zastopnika!! „Česar človek nima, ne more dati.“

Sedaj jima že ne zadostuje več nedelavnost in nebriznost za naše koristi, ampak odkrito sta stopila v vrsto naših nasprotnikov, da udrihata po nas. (Sicer odkritosrčno povem, da jima ne pripisujem, niti enemu, niti drugemu, niti obema skupaj tolike zmožnosti, ampak to je sad nekega drugega njune stranke z njunim sporazumljenjem). Kakor so se našli svoj čas neki izvržki iz učiteljskih (?) krogov, ki so priobčevali v „Soči“ one nesramne in neumne dopise proti našim tirjavam, enako sedaj in kakor tedaj, odprla je tudi sedaj „Soča“ svoje predale, da prihajajo v javnost taki izvržki. Naj bi vsaj g. urednik imel usmiljenje, (!? Op. Ur.) ter ločil pleve od zrnja!

Ako pa bo „Soča“ tudi v bodoče prijavljala take dopise, mora odbiti od sebe tudi zadnjega razsodnega učitelja.

Preidem k posameznim točkam!

1. Naša dva zastopnika sta nepostavno izvoljena, ker nobeden izmed njiju ni dobil absol. večine glasov; to nepostavnost je priznal sam c. k. dež. š. svet.

2. Naša dva zastopnika sta nebrizna, to kaže delovanje okr. š. sveta. Ne spominjam se dobro, ali mislim, da je bilo sedaj leto, ko je nadučitelj v Kanalu stopil v pokoj, a še do danes nima naslednika v I. pl. vrsti. Nekateri učitelji so napravili izpit učil. sposobnosti že pred leti, drugi meseca novembra minul. leta, a niso še sedaj stalno nameščeni; še najvišja oblastva delujejo hitreje. Je-li mari to briznost?

* Tudi jaz sem mnenja, naj se ju le pusti v okr. š. svetu, saj dosti nam itak ne moreta škodovati; morda v tem času odpro oči še oni tovariši, ki so jima dali glas, ko spoznajo njiju značaj. Mlajši, je odbornik „Sloge“, a ob enem pri „naprednej“ stranki! Janusov obraz. (Opaz. dop.)

3. Zahteva, da se odrečeta svojej časti, je popolnoma opravičena, ker sta bila izvoljena nepostavno in značajan človek bi se ne pomišljal, marveč vrgel od sebe ptuje ogrinjalo, ne dičil bi se s pavjim perjem.

4. Kaj še le naj rečem k trditvi, da je v I. in II. pl. vrsti postavno število učiteljev!

Tudi ako bi to res bilo, bi oni n.... dopisnik ne imel tega spravljati v javnost, v škodo sebi in svojim tovarišem. Jednak je onemu učitelju na Tolminkem, ki ni hotel 100 gld. poviška na plači, raje bi imel nič; to so učitelji, pripadajoči „napredni“ stranki!

V gorišk. okraju je 61 stalno nameščenih učiteljev (lahko postržem z imeni). Ker določa postava, da jih ima biti 210 v I. pl. vrsti in 410 v II., moralo bi jih biti v I. pl. v. 12, a v resnici jih je samo 11. Je-li to postavno število?

Po pravici pa bi moralo biti razmerje še ugodnejše. V okraju je še 5 učiteljev s spricevalom sposobnosti. Ako bi bilo kaj brige pri okr. š. svetu za nas, bili bi dotičniki že stalno nameščeni (saj je dosti mest, kjer službujejo začasni učitelji, zakaj se ne razpisujejo?) in v tem slučaju bi znašalo število stalno nameščenih 66 in bi jih pripadalo toraj I. vrsti 13, II. vrsti 26 in III. 27. Tako se postopa v tolm. okraju, kjer imajo učitelji v okr. š. svetu zastopnika, ki je mož na pravem mestu. Res je toraj, kakor je pisal nek dopisnik v „Gorici“, da se godi krivica 6 učiteljem.

In ker naša dva zastopnika, kakor je videti iz onega dopisa v „Soči“, teh razmer ne poznata, sta malobrižna. Kar se pa tiče učiteljev II. pl. vrste, mi niso razmere znane; ni mi znano in me tudi ne zanima, je-li njih število preveliko ali premajhno, vsakako je pa to grdo in neumno, da se dopisnik ob to spolika, ko se ima vendar edino le g. učiteljem zahvaliti, da sta doslegla one glasove. Ako jima je žal, oziroma dopisniku, da ona učiteljica uživa „nepostavno“ 80 letnih gld., tedaj naj le delujeta pri c. k., da povrne, kar se ji je po „krivici“ pripoznalo. Gosp. učiteljem pa priporočamo, da se še tesneje oklenejo naših dveh „dičnih“, oziroma njiju stranke.

Mogoče je tudi to. Saj se je že zgodilo, da je c. k. okr. š. svet nekemu učitelju na opetovano, opravičeno prošnjo pripoznal 25 gld. opravilne doklade, a revež je še sedaj ni prejel, ker se je v prvi prihodnji seji zopet razveljavil dotični sklep. Gosp. zastopnika, poskusita srečo še z dotično kolegino, morda se vama posreči „plemenito“ delo. En čin več v knjigi vajinih zaslug!

Take so razmere gospod dopisnik, (da vam vračam)! Pač res: česar človek nima, ne more dati.

Politični razgled.

K položaju.

„Slov. Narod“ prinaša sledeči brzojav: „Splošni parlamentarni položaj se je znatno poostiril, in to po krivdi ministrskega predsednika Körberja in „Pester Lloyd“ je namreč v dopisu, ki ga je inspiriral sam Körber, naznanil, da bo vlada privolila samo v take premembe načrta o uredbi jezikovnega vprašanja na Češkem in na Moravskem, ki ne nasprotujejo državnemu interesu, kakor ga vlada umeje, in glede katerih sta se zjediniili obe interesovani stranki. Vlada ne bo privolila, da bi se pri ti predlogi majorizirali Nemci, rajši naj ostane pri sedanjih krivičnih razmerah, ki so Čehom na škodo. Sistem enostranskih koncesij na polju ravnopravnosti je provzročil sedanjo krizo, zato se je ta sistem opustil. Vlada se v tem oziru tudi po obstrukciji ne bo dala ukloniti. Ta pomembna vladna izjava je ne samo Čehe nego tudi druge desničarske stranke močno razburila. Znano je, da je desnica hotela Čehe odvrniti od obstrukcije s tem, da jim je obljubila svojo podporo v svrhu premembe vladnega jezikovnega načrta. Zdaj se je izkazalo, da bi bilo to brez pomena, ker bi se vlada taki, zoper voljo Nemcev sklenjeni premembi, postavila po robu. S tem je Čehom onemogočeno, odnehati od obstrukcije. Čehi jo bodo tudi nadaljevali z vso odločnostjo. To je njih izvrševalni odbor že sklenil. Pa tudi na jugoslovanske poslance je to razkritje vladnega načelnega stališča v „Pester Lloyd“ vplivalo tako, kakor bi jih bil kdo z mrzlo vodo polil.“

Zbornica je našla v tem zasedanju položaj nespremenjen. Mladočehi nadaljujejo z obstrukcijo, mnenje, da vlada razpusti državni zbor, ako nadaljuje obstrukcija, je neutemeljeno, ker vlada hoče poskusiti prej še s §. 14., predno razpusti državni zbor. Levičarji se posvetujejo, kako bi zadušili

češko obstrukcijo. Levičarjem ugajajo vladni predlogi v toliko, v kolikor soglašajo z njihovimi načeli. Načelniki levičarskih strank so baje izvolili poseben odsek, ki naj sestavi načrt zakona o uvedanju nemškega državnega jezika.

V seji od 16. t. m. je v ogrski delegaciji naznanil vojni minister Krieghammer, da bo de prihoduje leto zahteval sredstev za nakup novih topov.

Skupni državni proračun.

Delegacijam se je predložil za l. 1901 skupni proračun, ki izkazuje, da so se izdatki zopet jako povišali. Skupna bruto potrebsčina znaša 362.854.411 K, torej za 16.150.204 K več ko lani. Lastni dohodki pa znašajo 5.819.705 K, torej za 3.537.001 K manj ko lani. Netto potrebsčine znašajo 357.034.705 K, torej za 19.687.205 K več ko lani. Potrebsčine zunanjega ministerstva znašajo 10.739.079 K, pokrije pa 319.095 K; potrebsčine vojnega ministerstva za armado in mornarico 347.529.301 K, pokrije pa 5.410.781 K; skupno finančno ministerstvo 4.272.009 K, pokrije pa 78.727 K, skupno račun. nadzorstvo 362.854.411 K, pokrije po 5.819.705 K. Čisti carinski preostanek znaša 125.039.249 K. Po odračunu carinskega preostanka znašajo skupne potrebsčine, ki se pokrijejo s kvotnimi doneski, 231.995.466 kron.

Dijakiški amirali na dunajškem vseučilišču.

V zadnjem času so se zaporedoma pojavili hrupni nemiri, ki gotovo niso na čast temu slovečemu učnemu zavodu. Uzrok nemirov je bil, da so si krščansko misleči dijaki ustanovili dvoje novih društev, kar je silno razburilo nemške nacionalce liberalne struje in pa žide. Poslednji so katoliške burše napadli v avli in jih izrinili skozi vrata, na kar je nastopila policija. Ta nastop je dal rektorju prof. Neumannu povod, da je prepovedal dijake sploh nositi v avli društvene znake, (trak in čepico). Tej prepovedi so se krščanski dijaki uklonili, a nacionalci in judje niso hoteli ničesar znati o prepovedi. Hrumeli so k rektorju, a ondi dosegli, da jim je isti dovolil to, kar je prej za vse skupno prepovedal. Ta njegov nastop pa je užalil druge člene vseučilišnega senata, ki so mu dali ukor. V sled tega je dal prof. Neumann ostavko, ker je postal kakor pristranski pristaš nacionalcev in židov, nemošč na svojem mestu.

Vseučilišče je zdaj zaprt in čuje se, da utegne biti zaprt skozi vse šolsko leto, kar bi bilo naravnost krivično za one dijake, ki najmanje niso krivi izgrediv, kajti s tem izgubijo ne le celo šolsko leto, marveč tudi več družega. — Čas bi bil, da vlada malo strože nadzoruje židovski element na dunajski univerzi, ki je sploh provzročitelj vseh teh nečastnih nemirov. Naše stolnično vseučilišče se mora očistiti židovske samovlastnosti, potem zavladajo ondi zopet zdrave razmere.

Ogri in Slovaki v Ameriki.

Uprav zanimivi glasovi prihajajo te dni potom časopisov v javnost. Ti glasovi govore o razmerju mej Slovani in Madjari v svobodni Ameriki, kjer danes ni še onih narodnostnih bojev, kakor v Evropi. V Ameriko se izseli vsako leto večje število ljudstva iz Ogerske, večina je Slovakov, katerim zaradi židovskega in matjaronskega gospodarstva ni ostanka v svoji domovini, selijo se pa tudi Madjari sami. Dočim pa so morali igrati Slovaki v Ogerski poniževalno nalogo „manj vrednega“ ljudstva, povzpeli so se v Ameriki, kjer jih nikdo ne zadržuje na kulturi, do prav odličnih mest in vse to vsled svoje prirojene pridnosti. Nasproti pa propadajo Madjari in izginjajo pred Slovaki v nič. Iz tega je razvidno, kje tiči uzrok: v Ogerski podpira lena Madjare zistem in židovstvo, a zatira sposobne Slovake, v Ameriki pa se dvigajo zmožni, le v samih sebi podpore imejoči Slovaki, a propadajo Madjari, ker pogrešajo umetne podpore.

Rusija Črnogori.

K dosedanjji podpori 70.000 rubljev, katero naklanja Rusija Črnogori, dala je Rusija povisek letnih 350.000 rubljev, da bode mogla Črnogora imeti štiri bataljone stalne armade.

Rusija in Anglija.

Odkar se bije usodepolni boj v južni Afriki, se je pripetilo že mnogo dogodkov, iz katerih bi bil lahko nastal resen spor mej Rusijo in Anglijo. O takih dogodkih se navadno ne čuje mnogo v javnosti, ker so čisto manjše važnosti, le kadar bi mala iskra zanetila velik požar, tedaj bi se govorilo o „neznatnem uzroku“ požara. Na teh dogodkih pa je vedno prvi virspara anglezka, Rusiji skrajno sovražna in nevoščljiva politika, ki po svojih agentih dela na zdražbo. Tak slučaj se je pripetil nedavno v Hankovu na Kitajskem mej ruski-mi naseljniki in angležskimi pomorščaki. Neka anglezka tvrdka (Jardin & Mathison) je namreč hotela po vsej sili pravico do nekega kosa sveta sredi ruskega ozemlja. Ruski konzul je to izzivajočo zahtevo seveda odklonil. V sled tega pa je hotela neka anglezka topničarka, nahajajoča se baš tedaj v onem pristanišču, meni nič tebi nič bombardovati rusko posest. Po diplomatskem posredovanju je ta napad izostal, toda angležki po-

morščaki so zgradili oni po angležki tvrdki zahtevani svet. Na to se je sestalo razsodišče in konec vseh koncev je bil, da je angležki zastopnik podal izjavo, da je bila v vsej zadevi „pomota“ in krivda nastrani anglezke tvrdke Jardin in Mathison, ki je po krivici zahtevala zemljišče, ki je izključna ruska last. — V poročilu o tej zadevi se zatrjuje, da si tako Rusija kakor Anglija oficijelno prizadevata, da se izogneta vsaki priliki resnega spora, toda privatno se v enomer dreza od angležke strani in dejstvo, da so v tem slučaju pomorščaki anglezke države in ladje gradili zid okoli dozvedne posesti privatne anglezke tvrdke, baš dokazuje, da oficijelna Anglija nima čistih rok pri nečistem poslu izzivanja Rusije. Taki so Germani in te dni so govorili v Berlinu, da treba varovati nemško posest pred tujo nevarnostjo.

Odprava prognanstva v Sibirijo.

Po naročilu ruskega carja Nikolaja II. je izdelal ruski pravosodni minister Muravjev načrt zakona, s katerim se name-rava odpraviti prognanstvo ruskih političnih hudodelcev v Sibirijo. Mesto tega se ustanovi kaznilnice po raznih večjih mestih Rusije: v Petrogradu, Pskovu, Smolensku, Sarkovu, Kijevu, Vilni, Simbirsku, Saratovu in Tveru. Za kmetske občine sicer ne odpade sedanja pravica do prognanstva, toda, ker bodo morale občine potem same skrbeti za vzdrževanje prognancev, dočim je zdaj skrbela vlada, odpade v bodoče najbrže tudi v kmetskih občinah kaznovanje s prognanstvom. Kolike pravice so v tem oziru imele prejšnje čase te občine, je razvidno iz tega, da je bilo lansko leto samo v okrajih Irkutsk in Jenisejk 110.000 prognancev.

Koliko stane že do sedaj južno afriška vojska Angleže?

„Home Magazine“, list, ki izhaja v Londonu, je izračunal, da stane že do sedaj južno afriška vojska Angleže nad 114 milijonov sterlingov. Ta list piše nadalje: Ta denar bi zadostoval, da bi se z njim lahko prebrinile vse stare in bolne osebe vsega kraljestva, da bi se pokrili stroški, katere stane Anglija vsaj javen poduk, da bi se z njim jako zdatno podpirale bolnišnice in cerkve, da bi dobile zdatnih podpor vse domače potrebne osebe ter da bi se ustanovila za to vojska misijonarjev broječa nad 50.000 mož, ki bi širila Kristusov nauk med divjake. A poleg vsega tega ostalo bi še v blagajnah več milijonov, s katerimi bi bilo lahko izvršiti raznih finančnih operacij.

Domače in razne vesti.

Učiteljski izpiti. — Preskušnja učiteljske sposobnosti na meščanskih šolah so prestali: gospodična Lavoslava Koršič in gospod Ernest Terčič na slovenskem in nemškem jeziku in gospod Adolf Komac na slovenskem učnem jeziku.

Še enkrat k poglavju „kdo slepi“? Dočim je tisti stvor, ki sliši na ime A. Gabršček, z svojim lastnim podpisom trdil, da prevzame na se odgovornost in garancijo za resnico, da so vse one osebe, katere je on imenoma navedel, glasovale pri obnem zboru goriske ljudske posojilnice, nismo mi nikdar izjavili, da prevzamemo garancijo in odgovornost za točnost onih števil, katere smo mi dobili od drugod. Toraj je velikansk razloček med našimi navajanja in pa podpisanimi trditvami tistega stvora, ki sliši na ime A. Gabršček. Zato je pa tudi smešna zahteva, da bi mi kaj plačevali za naša navajanja, za katera nismo nikdar prevzeli odgovornosti in garancije, kakor je tako odgovornost in garancijo prevzel tisti stvor, ki sliši na ime A. Gabršček. Sicer se pa tudi ne strinjamo s prenizko ceno, katero nam on ponuja, ako mu dokazemo njegove neresničnosti. Tisti stvor naj pri kaki **zanesljivi** osebi položi 50 forintov (četudi za muzej trg. obrt. društva), pa mu navedemo osebe, o katerih je on trdil, da so glasovale, ki pa v resnici **niso** glasovale.

Sicer ni tudi ta cena bogve kako visoka. Postavili smo jo tako nizko le z ozirrom na to, ker se je tisti stvor samega sebe razkrinkal ter nam podal dokaz, koliko da je na tem, za kar on prevzema odgovornost ter za kar on garantuje.

Mislite si, ljudje božji, kako mora izgledati še le to, kar ta človek piše, a za kar ne prevzema odgovornosti in za kar ne garantira. Sicer naj se pa on še toliko zvija in naj mu pri tem šetoliko pomaga njegov vredni mu pobratim dr. Tuma in slednjic če se tudi obadva na glavo postavita, dokazala ne bodele nikdar, da je **njuna** stranka imela večino na zadnjem obnem zboru „Gor. ljudske posojilnice“ tudi brez onih 948 glasov, o katerih mi trdimo da so nepostavno glasovali in o katerih sodišče še ni izreklo zadnje besede.

„Soča“ in njeno nadzorstvo. V 35. številu „Soče“ t. l. smo čitali, da sta postala „Soča“ in „Primorec“ glasili „narodno-napredne stranke“ in da je ta nova stranka izvolila uredniški nadzorovalni odbor 5 gospodov. Ubogi nadzorniki! Že pri obešanju nagobčenika bi jih bil kmalu oklal tisti stekli pes, ki v „Soči“ že leto in dan kolje in grize, kar mu je na poti. Čez 3 dni pa je bil stekliš že prost in zopet v svojem elementu. Kdor tega ne veruje, naj čita v na-

slednji 36. števec. „Soče“ beležko o „sramotni hiši“ in v 39. števec. dopis iz Kobarida. V tem dopisu nekdo namigava, da je kobariški dopisnik „Primorskega lista“ duhovnik in da ima informatorja, ki je lazil pogosto na streho, odkoder so se mu odpirala vrata v hram „liberalne svobode“ po opisnem vzorcu v „Pr. L.“ Morda poučuje informator „nadaljuje nesramnež, mladega dopisnika v tej umetnosti, kako se po noči čez strehe lazi? Kdo ve? Skupaj sta vsak dan!“ Druzega gnoja, ki se je od tedaj v „Soči“ pod nadzorstvom 5 gospodov nakopičil, se ne maramo dotikati: omeniti hočemo le poročila v predzadnji „Soči“ o zaupnem shodu, katerega je bil sklical g. dr. Greg. in pa na podile napade v zadnji št. „Soče“. Vohun v bližini „Narodne tiskarne“ je videl pri shodu tudi take udeležence, katerih ni bilo; slišal je govoriti tudi take, kateri niso pri shodu niti besede ziniti; nekterim gospodom podtika nedostojne izraze in vslikke, katerih ni nihče izustil in nihče slišal; s kratka, poročilo o tem shodu je izrodek bolne domišljije hudobnega lažnika in obrekovalca. Tudi to lažljivo, skrajno perfidno poročilo dokazuje, da hoče „Soča“ tudi kot glasilo „narodno-napredne stranke“ kljub vsemu nadzorstvu uredniškega odbora ostati stara grešnica in domena žurnalističnega barabstva.

Revizija trase nove železniške črte med Gorico in Trstom. — V ponedeljek se je sešla v Gorici komisija za pregledovanje trase nove železniške črte Gorica-Trst. Komisijo vodi dvorni svetnik tržaškega namestništva Schwarz. Železniško ministerstvo zastopa stavbeni svetnik Othman. Komisija je sestavljena iz raznih oseb, ki zastopajo bodisi deželo, okraje, občine, finančni erar itd. Svoje delovanje je pričela komisija v Gorici. Podala se je najprej k „rusi hiši“, kjer se je prvotno nameravalo postaviti novi kolodvor. — Zastopnik goriskega mesta pa je izrazil željo, naj bi se ta kolodvor gradil tam kje na Blanci, čemur ni ugovarjala komisija. — Od tu se je podala komisija do Šempetra, kjer se ima združiti ta železniška črta z ono vipavske železnice. Od tu pa je nadaljevala komisija svojo pot po vipavski dolini proti Prvačini in Dornbergu. — Občinski zastopniki so izrazili tam željo, da bi bili postaji Dornberg-Prvačina združeni v jedno samo, namreč v dornberško, a komisija je to željo odklonila iz tehniških ozirov. Tudi v Ribembergu, kjer je komisija končala prvi dan svoje pregledovanje, so se oglasili zastopniki nekkih kraških občin, v prvi vrsti seveda zastopniki komenske občine ter izrazili željo, da bi se napravila tam varijanta in sicer tako, da bi se gradila železnica v smeri proti Komnu in ne čez Stanjel, kakor je projektirana v načrtu. Ali tudi to prošnjo je komisija odklonila iz tehniških ozirov, kar je samo ob sebi umevno. Iz Ribemberga se je povrnila komisija v Gorico. V tork se je ista odpeljala do Šanjela, da od tam naprej pregleda črto, trasirano po sezanskem okraju. V sredo si je ogledala komisija traso, ležečo v tržaški okolici, a v četrtek je bilo določeno za to, da se ta dan sestavi konečni zapisnik.

Razpis štipendijev za obiskovanje pariške svetovne razstave v poučne namene. — Deželna komisija za pariško razstavo razpisuje tele štipendije:

1. Enega, oziroma dva štipendija po 1000 kron. Prosilci za ta dva štipendija bodo morali na pariški razstavi proučevati vse one nove obrti, ki bi se dale z vspehom uvesti tudi v naši deželi. O vsem, kar so videli in se poučili v tem pogledu, bodo morali natančno in temeljito poročati deželni komisiji do 1. maja 1901 ter staviti ohradno tudi svoje konkretne predloge. Ako se podeli ta dva štipendija, bode določila deželna komisija, s čim se ima baviti eden in drugi.

2. Štipendij v znesku 1000 kron. Oni, komu se podeli ta štipendij, bo imel proučevati na pariški razstavi vse one urede, ki imajo koristiti delavskemu stanu, kakor delavska stanovanja, ljudske kuhinje, zavarovanja (za slučaj bolezni, onemoglosti, ponesrečenja). Tudi o tem bode moral doletnik poročati deželni komisiji do 1. maja 1901. — Kdor bi hotel prositi za jeden iz med razpisanih štipendijev, naj vloži prošnjo, podprto z vsemi podatki, ki bi dokazali, da je zmožen prevzeti tako nalogo, pri „deželni komisiji za pariško razstavo“ v Trstu do 25. t. m. Posebno se bode oziralo na one, ki dokazujejo, da so popolnoma zmožni francoskega jezika.

Ravnopravnost vedno in povsod. Na drugem mestu našega lista priobčujemo razpis, s katerim razpisuje deželna komisija za pariško razstavo štipendije za take ki bi hoteli obiskati razstavo v poučne namene. Dotični razpis nam je došel iz Trsta od komisije same, a došel nam je se ve da v italijan-kem jeziku. Komisija n. si ime deželne komisije. V tej komisiji je torej zastopana vsa primorska dežela, v kateri je slovenskega prebivalstva dve tretjini. In vendar — prezira ta komisija dvetretjinsko večino prebivalstva tako, da ne izdaja niti tako važnih razpisov tudi v njenem jeziku. Kaj ko bi ta deželna komisija poslala uredništvu kakega italijanskega lista slovenski oglas?! Nekoliko več obzirnosti zahteva

vsaj političen takt, katerega bi morala poznati komisija!

Dvojica obsojena na vešala. Vecchiet Alojzij, vračaje se dne 3. decembra 1899 okolo 11 ure zvečer iz Kormina, kjer se je zamudil pri svoji zaročenki, proti domu, trčil je, ko je šel mimo sela Stucchera, na mrtvo truplo, ležeče ob cesti, ki pelje iz Kormina proti Gorici. Ležalo pa je tako, kot da bi se prekucnilo po lesenih stopnicah, ki vodijo na cesto, iz nekoliko višje ležečega dvorišča Antona Battistute.

V tem trenutku sta se približala istemu mestu še dva mladeniča, in vsi trije skupaj so spoznali v mrliču nekega Ivana Bedo, delavca iz bližnjih opekarn. Vsi trije se podajo v hišo nekega Gašparja Terpina, da bi ga kot starejšega vprašali, kaj jim je početi. Seveda, da jim ni mogel družega svetovati, nego da je treba takoj obvestiti orožnike. To so omenjeni mladeniči tudi storili. Podali so se namreč v bližnji Kormin ter povedali tamošnjemu orožniškemu stražmeštru Vatovcu, kar so videli.

Kmalu zatem so se podali na lice mesta orožniki, mestni stražar korminski in zdravnik dr. Bernardelli. Dospelvi na mesto je zdravnik pri tej priči konstatiral, da je bil Ivan Beda umorjen.

Ker je mrtvo truplo tako ležalo kakor da bi padlo po stopnicah, ki vodijo iz Battistutijevega dvorišča na državno cesto, so se podali orožniki k Battistuti ter ga tudi sklicali.

Na vprašanje, ali mu je kaj znanega o stvari, je povedal Battistuta, da se je pripeljal okolo 10. ure zvečer domov ter da sta se pripeljala z njim tudi Ivan Sfiligoj in Ivan Beda. Med tema dvema, da je nastal zaradi malenkosti prepir na njegovem dvorišču — a on da ju je spodil. Ako je torej Beda vbit, potem ga je vbil najbrže Ivan Sfiligoj. Vsled te izpovedi so se napotili orožniki proti Sfiligojovi hiši, ki ni mnogo oddaljena od Battistutijeve. Ko so prišli tja — bilo je takrat okolo 2. ure popoldne, so našli Sfiligoja, ko se je ravno oblačil. Sfiligoj pa ni hotel nič vedeti za Bedo in niti za njegov umor. A ker je imel se okrvavljene roke in so mu našli v jopinem žepu dva noža, izmed kojih je bil jeden popolnoma krvav, so ga vklebili ter odgnali v zapor v Kormin.

Drugo jutro ob 6. uri je pa prišla na lice mesta sodnijska komisija. Preiskovanje mrtvega je dognalo, da je isti dobil vsega skupej 23 ran. Od teh so bile tri smrtne, deset jih je bilo težkih, a ostale so bile bolj lahke.

Na vratu so ostali vidni znaki prstov, razbita je bila čepina, razbit je bil nos in razklane so mu bile zgornje ustnice, sploh pa je bil Beda po celem telesu tako razmesarjen, da ga je bilo težko spoznati.

Pri tej priliki je zapazila komisija, da je bil tudi voz na katerem so se peljali Battistuta, Beda in Sfiligoj, ves okrvavljen in celo bič je bil krvav. Ker je bilo sklepati iz vsega tega, da ni bil sam Sfiligoj kriv tega strašnega hudodelstva, ampak da je moral pomagati tudi Battistuta, so drugi dan prijeli tudi njega ter ga zaprli.

Na podlagi podatkov, koje je dognala priskava, je tožilo državno pravdnništvo obojico, namreč Antona Battistuto in Ivana Sfiligoja radi navadnega umora. In ta razprava se je vršila v ponedeljek in tork pred tukajšnjim porotnim sodiščem.

Predsedoval je razpravi dvorni svetnik Defacis. Obtožbo je zagovarjal državni pravnik Vidulich, a zagevornika sta bila za Battistuto dr. Graziadio Luzzatto, za Sfiligoja pa dr. Vinci.

Porotniki so pa bili: Anton Gasperini, Mighetti Ludovik, Candussi Fran, Merlo Josip, De Persa Fran, bar. Bianchi, Bonavia Josip, Pascutti Ivan, Traversa Jakob, Pavlin Fran, Skert Spiridon in Savli Eduard.

Pri razpravi skušata obtoženca 37letni oženjeni Battistuta in 20 letni neoženjeni Sfiligoj zvrniti krivdo drug na drugega, kar se jima seveda ni posrečilo. Obravnava je namreč dognala, da so se dne 3. decembra 1899. pripeljali na Battistutijevem vozu na njegovo dvorišče on, namreč Battistuta, Sfiligoj in Beda. Tam se je začel med njimi prepir zaradi plačila vina, katero so pili v Moraru. Sfiligoj se je spravil na Bedo, a pomagal mu je Battistuta — kajti jedna prič je slišala Bedo, ko je vpil: ako me hočeta na vsak način umoriti — storita to s kakim nožem, a ne mučita me toliko. Baš tako je slišala tudi neka priča, da je rekel Battistuta Bedi, ko so vstopili vsi trije na dvorišče: Čakaj pes, tu ti pokažemo, kaj da znamo. Tretja priča spet trdi, da je Battistuta naganjal Sfiligoja, naj po Bedi še udriha, akopram je ležal ta že v nezavesti na tleh, češ, saj se ni mrtev. Obravnava je dognala na dalje, da sta Battistuta in Sfiligoj umorjenega Bedo privlekla iz dvorišča na cesto, kjer ga je našel Vecchiet. Cela obravnava je torej dokazala, da je prvi moralni prouzročitelj umora Battistuta, akopram je Sfiligoj v resnici zadal Bedi zadnje smrtne udarce.

Battistuta je bil namreč jezen na Bedo, ker je bil jedenkrat že zaradi njega obsojen na dva meseca ječe, takrat namreč, ko mu je razbil nos. Battistuto opisujejo oblasti kot jako slabega človeka, ki je vsega zmožen. Če tudi je res, da je Sfiligoj vedno

občeval z Battistuto, je vendarle neverjetno, kako je mogel slednjič tako močno vplivati na njega, da je, bi rekli, skoro jedino njemu na ljubo izvršil to grozno dejanje, ako se pomisli, da sta Beda in Sfiligoj živela vedno v mejsebojnem miru. Po dokončanem izpraševanju obtožencev in prič so se prebrali neki zapisniki izvedencev in drugi spisi, kakor n. pr. spričevalo občine in politične oblasti o vedenju zatožencev. Ko je staval predsednik porotnikom le dvoje glavnih vprašanj in sicer jedno tičoč se Sfiligoja, a drugo Battistute, ki sta se obe glasili na krivdo nameravanega umora, sta zagovornika proti temu ugovarjala ter zahtevala, da se stavijo še druga vprašanja, kakor n. pr. glaseča se na ubojstvo. Sodni dvor je pa te zahteve odbil. Na to je državni pravnik utemeljeval svojo obtožbo. Zagovornika sta se trudila, kolikor je bilo v njuni moči, da bi ublažila vsaj nekoliko globoki utis, katerega je napravila obravnava na porotnike. Pa zaman, kajti po kratkem času so se povrnilo porotniki iz svoje posvetovalnice spet v sodno dvorano ter je njih predsednik naznanil, da so jednoglasno pritrdili na stavljeni jim vprašanja, vsled česar je predsednik obravnave, dvorni svetnik Defacis razglasil obsodbo, vsled koje sta oba obtoženca obsojena k smrti na vešalih. Ta razsodba je napravila na mnogobrojno občinstvo zbrano v sodni dvorani in pa tudi na ulici pred okrožno sodnico globok utis. Posebno mučen pa je bil prizor, ko so doznali starši dvajsetletnega morilca Sfiligoja, ki so čakali v spodnji veži — za ta strašen izid obravnave; mati mladeniča se je zgrudila v nezavesti na tla.

Dohodninski davek. K imeniku članov v komisijo za dohodninski davek nam je popolniti še sledeče tri imena: Gg. Terpin Josip, c. kr. davčni nadzornik; Bresnig Ivan, c. kr. davčni oficijal; Feigel Ivan, c. kr. računski revident.

C. kr. kmetijska družba v Gorici ima dne 18. junija svoj izvanreden občni zbor. Na dnevnem redu stoji jedina točka: volitev predsednika. Vodja Bolle se je namreč odpovedal podpredsedništvu.

Volitev župana goriskega. — Včeraj popoldne se je vršila volitev goriskega župana. Izvoljen je bil zopet dr. Venutti.

Tretja dnevna poštna zveza s soško dolino. — Kakor čujemo, namerava poštna uprava tržaška uvesti tretjo vožno pošto po soški dolini in sicer bi odhajala ta pošta iz Gorice vsaki dan ob 8. uri predpoldne.

Iz Pevme nam pišejo: Naše bralno društvo „Roža“ priredi prihodnjo nedeljo dne 20. t. m. romarsko božjo pot na Sveto Goro s procesijo. Zjutraj ob 4 $\frac{1}{2}$ uri se podamo iz domače cerkve na pot; procesijo bode vodil čast. gosp. kurat Anton Budin, kakor vsako leto. Na Sv. Gori bode ob 10. uri predpoldne peta sv. maša, katero bode daroval gosp. kurat Budin. Petje na Sv. Gori bode vodil naš gosp. pevodovja Ivan Bajt. Med sv. mašo se bode pelo „Ti o Marija!“ mešan zbor 24 glasov. — Ob enem izrekajo Pevmenčanje svojo hvaležnost in priznanje g. pevodovji Bajtu, ki se je tako vrolo potrudil za izvežbanje pevškega zbora letos o Vel. noči.

Roparski umor? Govori se, da je bil po noči minule nedelje izvršen roparski umor na Sočinem mostu pri Pierisu v Furlaniji. Zjutraj v nedeljo so našli namreč na mostu bicikl, kolesarsko čepico, denarnico s fotografijo in vizitkami z imenom Josip Pontoni iz Trsta. Most je bil preprežen z žico, trupla umorjenega niso našli. Sluti se, da se je utegnulo tu izvršiti hudodelstvo na ta način, da je biciklist, vozeč se po noči čez most, zadel ob nastavljeno žico in padel, na kar so ga lopovi umorili in oropali, potem pa kam spravili. Mogoče je tudi, da bi ga bil ubil nekdo, ki so ga videli prej s Pontonijem, in ki je bil ba, e nek konjski trgovec. Drugi pa poročajo da je Pontoni najbrže — pobegnil v Italijo.

Obesil se je v Soči pri Bolcu kmet Andrej Gasperič. Žena ga je našla visečega v seniku. Mož je baje že delj časa bolehal na umu, ter je večkrat tožil ženi, da je sit življenja.

Pobegla osla. Torošu Francetu iz Muše sta pobegla dva osla. Videli so jih bežati proti Solkanu.

Bratec ustrelil. V Bajti v Kanalski Idriji se je igral 12 letni deček z nabito puško ter pri tem ustrelil svojega 6 letnega brata. Kako pridejo otroci do nevarnega orožja, je res neumevno.

Vreme. Zadnje dni smo imeli prav neprijetno vreme, ki je našim trtam skrajno neugodno in se je bati prav slabih posledic, ako se skoraj ne zboljša. Hladno je tudi precej. Iz severnih krajev pa dohajajo poročila, da tam celo sneži. Tako se poroča iz Lipsije, da je padlo tam večeraj vse polno snega.

Danes je lep pomladanski dan.

Važna učiteljska sprememba. Iz Marezig v Istri je bil premeščen dosedanji tamošnji učitelj Gross, znani nemčurski agitator, ki je bil neljub tamošnjemu ljudstvu in še zlasti istrskemu hrvatskemu učiteljstvu. Na njega mesto je došel v Marezige g. Edmund Hrovatin iz Gorice, ki si je v kratkem času pridobil simpatije ljudstva in šolske mladine. —

Ljubezen do matere. — Uprav ginljivo ljubezen do matere ima slavni mladi češki umetnik na goslih, Kubelik, katerega sedaj občuduje ves svet, in kateri je pred kratkim koncertoval tudi pri nas v Gorici. Čuli smo, da vsak mesec pošilja svoji materi 800 gl. Ko so mu v Trstu v gledališču „Comunale“ poklonili krasno liro iz cvetja, zasijalo mu je lice radosti. „To hočem takoj poslati svoji materi!“ je dejal Kubelik in res je drugo jutro tudi cvetje odposlal materi na Češko.

Obsojena bogoskrunca. — Dne 16. t. m. je bila v Ljubljani pred deželnim sodiščem kazenska obravnava proti Kvasu in Škrlju, katera sta pred nekaterimi tedni oskrunila več znamenj pod Rožnikom. Sodni dvor je bil sestavljen tako-le: predsednik sodni svetnik Martinjak, prisledniki pa Hauffen, Wenger, Dolenc. Drž. pravdnika je zastopal vit. Luschan. Čuden utis je napravilo razbito sv. razpelo, ležeče na mizi. Posameznosti iz obtožnice so uprav ognjusne in se vidi vsa moralna razdrapanost, združena z srdem maščevalnosti, s katerim sta „delovala“ obtoženca, katerih dejanje tudi ni našlo nobenega zagovornika na razpravi. Mej drugimi ognjusnostmi (o čujte „filozof“ Kristan!) je zlasti omeniti one, da je oskrunjevalec Škrlij odbil Kristusu glavo in jo obesil na neke „rogovile“. — Sodišče je obsodilo Kvasa na 18 mesecev, Škrlja pa na 13 mesecev ječe, poostrene vsak mesec s postom. — Sram mora biti človeka, da sta kaj takega mogla doprinašati Slovence. Takih blaznih umazanosti ne počenjajo niti — judje. To so nauki „narodno-napredne“ religije. —

Kuga v Port-Saidu. — Zadnje dni je umrlo v Port-Saidu na Egiptovskem več oseb za kugo. Ker je promet med Trstom in Port-Saidom še precej živahen in ni torej izključeno, da bi se ne zanesla ta bolezen tudi v naše kraje, je razposlalo tržaško namestništvo vsemu municipiju in občinskim uradom okrožnice, v katerih jim nalaga, da skrbje za snago po mestih in vaseh. Vsled tega je določil tudi tukajšnji magistrat posebno komisijo, da pregleda v tem pogledu goriske ulice in stanovanja ter da ukrene kar se ji zdi potrebno. — Ob jednem razglašja tukajšnji magistrat, da mu mora biti naznanjena v desetih urah vsaka oseba, ki bi prišla iz okuženega Port-Saida v Gorico.

Za prihodnje ljudsko štetje. V deželnem zboru kranjskem je zahteval poslanec Ivan Hribar, naj se ljudsko štetje vrši po narodnosti in ne po občevalnem jeziku, da se tako izogne veliki krivici, ki se godi Slovincem od strani Lahov in Nemcev.

Vojaška godba v Gradcu. Graški nemško nacionalni nestrpnosti ne morejo trpeti vojaške godbe bosenskega pešpolka, ki je nameščen v Gradcu. Drugih misli pa je graško občinstvo, ki ne more biti brez godbe in je vložilo pri poveljniku Succovaty-ju prošnjo, da zopet igra vojaška godba. Intendant je prošnji ustregel in godba je igrala v Marija Trost v okolici Gradca; meščanstvo je trumoma vrelo poslušat godbo, toda nemški nestrpnosti niso mirovali prej, da je okrajno glavarstvo prepovedalo dva nova koncerta z vojaško godbo. Intendant Succovaty je potem ukazal, da godba sploh ne sme nikjer več v Gradcu igrati, ne v mestu in ne v okolici. — Tako daleč sega ohola pretiranost graških prusakov.

Narodno gospodarstvo.

Zveplajte in škropite trte pred cvetom!

Preteklo leto vničili ste nam grozдна plesen in strupena rosa skoraj vse vinski pridelek. Posebno lahkomišelnih trtorceji, ki niso omenjenih bolezni pričakovali in se jima niso zato zadostno postavili v bran, trpeli so mnogo škode. Marsikateri izmed njih se je kesal, ko je gledal v jeseni vinograd pridnega soseda, kateri je opravil še za časa potrebno delo proti trsnim uničevalkam in marsikateri se je takrat zaobljubil, da bo tudi on v prihodnje bolj skrbel, da se mu te dve bolezni ne vtepete več v njegov vinograd. Da bi le ostal mož beseda! Pregostokrat pa pozabi o pravem času na zaobljubo in zanašajoč se, da ne bo bolezn, opusti vsako opravilo proti nji ali pa jih vrši še-le, ko je trsje že deloma napadeno ali opustošeno. Toda sedaj je večinom že prepozno! Bolezen se širi in širi ter vničuje, dokler ni vse vničila. Trtorcejec pa se zopet kesal, zakaj je delo zamudil, toda pomoči ni več.

Kakor sem omenil, pustošili ste grozдна plesen in strupena rosa lansko leto jako hudo. Ker se nahaja v vinogradu in na trsju mnogo malih kalij, ki prouzročajo bolezen, še iz lanskega leta, vtegne se bolezen tudi letos ponoviti. Ker je letošnje leto tudi mnogo bolj mokrotno nego je navadno, a vlaga tema boleznima prav dobro vgaja, je to še bolj nevarno. Zato svarim in opominjam vse trtorceje, naj se za časa pripravijo, da sprejmejo sovražnika kakor treba.

Sicer se je pisalo po časnikih že mnogo o teh dveh škodljivcih, vendar se mi zdi, da še vedno ne zadosti. Vsaj uspeh ni zadosten, kakor sem se prepačil lansko jesen, ko sem si ogledal več vinorodnih krajev po Slovenskem. Zato se mi zdi primer-

no, da spregovorim nekoliko o teh boleznih, posebno, ker sem videl na več krajih, kako napačno se ravna v boju z njima.

a) Grozdana plesen.

Učeni ljudje ji pravijo oidium Tuckeri. Ta bolezen je neka, pravemu plesnivcu podobna gliva, ki prepreže s svojim, jako tanki volni podobnim telesom mlade trtne dele, posebno rada pa še grozdje. Iz volnastega telesa (mycelia), ki se oprime vrhu kožice, pošilja gliva v trtne celice sesalke (haustorije), ki mozgajo iz njih trtni sok. Posledica je ta, da celice zamrjejo, plesen se pa vedno bolj razvija. Razun sesalk ima gliva še posebne plodonose (konidije), ki napravljajo in trosijo kali te bolezni.

Ta bolezen se je zanesla pred petdesetimi leti, kakor pozneje trtna uš in strupena rosa, iz Amerike. Sprva je vničila, posebno na Francoskem, kjer se je najprej pokazala, skoraj ves vinski pridelek, ali kmalu so našli v žveplu jako dober pripomoček proti plesni. V čem obstoji vničevalna moč žvepla, se prav za prav še sedaj ne vé natančno, misli pa se, da se napravlja na zraku iz žvepla žveplena sokislina, ki je vsem glivam hud strup.

Žveplo zaleže tem bolj, čim bolj drobno je zmlato in čim boljše in enakomernije ga potresemo po trtnih delih. Ker se nahaja gliva vrhu rastline in ne v njej, zadostovalo bi, da vničimo glivo, koder se pokaže prvi njen sled. Vendar ni to popolna resnica, kajti jako težko je napadeno grozdje spet ozdraviti. Tudi ni mogoče bolezní, ki se je že vkorenčila in razširila, popolnoma zatreti in ubraniti ji nadaljno kvarjenje. Zato se priporoča, da se žvepljajo trte še predno se pokažejo na njih znamenja bolezni, tedaj v prvem času rašče ali vsaj pred cvetom. Trta je sedaj še majhna in delo zato lahko in pa gotovo. Prvo žveplanje vniči kali, in bolezen se v takih vinogradih bolj redko pokaže. Če pa čakamo, da se bolezen prej prikaže, se trta v tem času močno razraste in delo postane težavnejše. Tudi je treba potem več žvepla.

Tej bolezni niso vse trte enako podvržene. Nekateri so manj, druge bolj. To se ravna navadno po debelosti jagodne kožice. Izmed trt, ki se za naše kraje sedaj priporočajo, so posebno podvržene tej bolezni: muškati, laški rizling, portugalka, volovnik itd. manj zlahotna, burgundec, karmenet, modrafrankinja.

Žvepljanje se vrši navadno z žveplanim mehkom (žveplalnikom). Prvo žveplanje se pa opravlja v vinogradih z nizkimi trtami boljše z žveplanim čopom; ta je kositarjeva posodica z lukničastim dnom, ob katerem je pritrdjeno, čopu podobno, nekoliko bombaževih koncev ali nitij. Ta priprava je jako priprosta in za prvo žveplanje, kakor sem rekel, najboljša. V novjšem času se napravlja tudi žveplalnik, ki se nosi na hrbtu in dela prav dobro, vendar je nekoliko predrag.

V drugo, tretje naj se žvepla, če se je pokazala bolezen. Žveplati je treba tolikokrat, dokler ne vničimo popolno bolezní. Nekatera leta in v nekaterih krajih je treba tudi desetkrat in več žveplati. Seveda se žvepla sedaj samo obolelo grozdje.

Kadar se žvepla, naj se trosi žveplo enakomerno po trtnih delih. Bolje je žveplati večkrat in po malem, nego malokrat in mnogo, ker se žveplo, posebno v deževnem vremenu, rado izgubi.

Opomnim naj še, da je najboljši čas za žveplanje ob mirnem in lepem vremenu. Če je trta še nekoliko rosna, se žveplo rajši oprime in več zaleže. Nekateri naših kmetovalcev mislijo, da se o poldanski vročini ne sme žveplati, ker bi to trtam škodilo. To mnenje je pa krivo. Izmlili so ga najbrže oni, kojim se ne ljubi delati v vročini. Žveplati se tedaj lahko tudi ob takem času. (Konec prih.)

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Izgubljeno.

Dne 15. aprila t. l. (na Veliko noč) se je izgubila ena letna vrhna suknja pepelnate barve na poti iz Rihemberga do Gorice. Kdor jo je našel in jo prinese nazaj, dobi dobro darilo.

Štefan Kodrič,
Corso št. 33.

Usojam si cenj. p. n. občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznaniti, da sem odprl v lastni hiši (po starem imenovanu) **gostilno**

„Pri Grgarki“

ulica sv. Antona št. 3.

Točim izvrstna briska in druga domača vina, imam domačo kuhinjo, držim postelje za prenočišča po jako nizki ceni.

S prošnjo za blagohotno naklonjenost se prijazno priporočam za obilen obisk udani

Ivan Mizerit
(sin ranjke Grgarke.)

Izgubljeno.

G. Anton Bolko je zgubil meseca februarja t. l. dve beležni knjižici, za najditelja brez vrednosti, in sicer od Šempasa do Gorice. Kdor jih je našel, dobi nagrade 10 kron. Prinese naj jih na njegov dom ali pa v naše uredništvo.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici hiš. št. 23,
(v hiši g. dr. Lisjaka)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsyceče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta.

Razpošilja blago na vse kraje. Cena primerna, postrežba dobra.

Najboljše berilo in darilo je vsesiransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodna potreba knjiga za vsa človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsoga potr. buega, da more sebe in druge blažiti in prav olakšati) ter se dobi za predplačilo **1 gid. 50 kr.**, po pošti 10 kr. več, ali proti postnemu povzetju pri

Jožefu Valenčiču na Dunaju
III. Bez., Steingasse Nro. 9, 1. St., Thür 10.

Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj.

Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pišče n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,

trgovca v Semeniški ulici hiš. št. 1.
v lastni hiši kjer je „Trg. obrt. zadr.“

Tehnitice, mere in uteže preskuša ali cementira

podpisani izdelovalec tehnic.

Priporoča se za vse v to stroko spadajoča dela in poprave gg. trgovcem in obrtnikom po jako zmerni ceni.

Zaloga tehnic, decimalk, biciklov vseh sistemov od 50—300 K.

Karol Komel,
Gorica, Semeniška ulica št. 8.

„Narodna tiskarna“

v GORICI,

ulica Veturini št. 9.

je preskrbljena s povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem. Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji konkurence.

Tiska brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton in papir, posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice in poročnice v elegantnih ter osmrtnice v vseh oblikah.

„Narodna tiskarna“ tiska

„GORICO“, ki izbaja dvakrat na teden ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 krome.

„NAROD“, ki izbaja vsako drugo soboto ter velja celoletno 1 krono in 60 vinarjev, polletno pa 80 vinarjev.

G. Likar,
Gorica, Semeniška ulica h. št. 10.
Trgovina pisarniških in šol. potrebščin.
Raznovrstno papirnato blago.
Knjige: molitvene, šolske in vpisne.
Tiskovine iz „Narodne tiskarne“ po enaki ceni. Preskrbuje tisk vizitnic, računov, kuverte z napisi.
Sprejema v vezanje knjige.
Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča
pristna bela in črna vina iz v-pavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.
Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih o 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.
Cene zmerne. Postrežba pošena.

Agricol,
patentovan v Avstro-Ogerski in Italiji,
je mehko kalijsko milo razstojljivo v mrzli vodi, je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uničevanje vseh trtnih mrčesov in ušij, vseh žuželk na sadnih in drugih drevesih, zelenjadi in cvetlicah.
Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franko
Tovarna mila F. Fenderl & Co
TRST. — Via Limitanea št. 1 — TRST.
Zastop in zaloga na Goriskem:
pri g. Frideriku Primas v Gorici, Travnik 16 (v dvorišču) in na Opčinah pri gosp. Frideriku Cumar.

„Narodna tiskarna“
priporoča vizitnice.

Klepar ARTUR MAKUTZ.
Ozka ulica 1. — GORICA — Via Stretta 1
priporoča škropilnice proti peronospori (ponovljene po Vermorelovi sestavi). Baker je trd in svetel. Zalisk (valvole) se more lahko premeniti. Škropilnica je sestavljena priprosto in lahko, da škropi lahko na tri načine po volji lastnika.
Cena je zelo nizka.
Straj za žvepljanje sodov iz cinkanelega železa. — Priprava za obvaro, anje vina pred plesnobo in cikanje pri točenju iz soda (kan). — Meš za žvepljanje gr. z. za raznih sistemov. — Čevi iz gume za vsakovrstne škropilnice.
Sprejemlje v popravo vsakovrstne druge škropilnice, kakor tudi prevzema vsa druga v kleparstvo obrt spadajoča dela.

Edino pristni BALZAM
(Tinctura balsamica)
se dobiva na debelo in na drobno v postavno dovoljeni in pri kupčijem sodišči vpisani
tvornici balzama lekarnika A. THIERRY
v Pregradi pri Rogateu.
Pristen samo s to pri trgovinskem sodišči vpisano zeleno varstveno znamko.
Vsa oprava mojega balzama je pod postavnim varstvom za uzorce.
Najstarejše, preskušeno, najcenejše in najproljejšo ljudsko sredstvo za vse prsne in plućne bolezni, za kašelj, hrkeļ, zelodčni krč, če jed ne diši, proti slabemu okusu, zapornej sapi, riganju, zgađi, napenjanju, zaprtosti i. t. d.
Kjer ni zaloge, naj se naroči neposredno pod naslovom: **Tvornica balzama lekarnika A. Thierry v Pregradi pri Rogateu.**
Poštine prosto s zabojem na vse avstro-ogerske pošte stane:
12 malih ali 6 velikih steklenic 4 krome,
60 malih ali 30 velikih steklenic 13 kron.
V Bosno in Hercegovino 60 vin. več.
Proti kvariteljem in posnemovalcem kakor tudi prodajalcem takih panarejanj postopam na podlagi zakona za varstvo znamk pravnim potom.
Schutzengel-Apotheke
Edino pristno mazilo iz vrtnic.
(Balzam-mazilo ex rosa centifolia.)
Vzbuja sedaj največjo pozornost. — Ima veliko antiseptično vrednost. — Deluje jako uspešno proti unetju. — Napravi uspeh ali vsaj poboljša in olajša bol pri še tako zastarelih boleznih, poškodovanjih in ranah. Manje kot dva lončka se ne razpošilja in sicer izključno le proti predplačilu ali povzetju. S poštno, spremnico, zavojem i. t. d. staneta 2 lončka 3 krome 40 vinarjev.
evarim pred kupovanjem brezuspešnih ponarejanj in prosim dobro paziti, da S na vsakem lončku vžgana gorinja varstvena znamka z tvrdko „Lekarna k angelju varuhu A. Thierry-ja v Pregradi“. Vsak lonček mora bit zaviti v navod o porabi z to varstveno znamko. Proti kvariteljem in posnemovalcem, kakor tudi prodajalcem ponarejenega mojega, edino pristnega mazila iz vrtnic postopam pravnim potom. Kjer ni zaloge, naj se naroči neposredno pod naslovom: **Lekarna k angelju varuhu in tvornica balzama A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogateu.**
Razpošilja se izključno le proti predplačilu ali povzetju zneska.

Novoporočenci pozor!
Štejem si v čast naznanjati slavnemu občinstvu, da sem razširil trgovino pohištva v ulici Veturini, glavni vhod v Gosposki ulici.
Anton Breščak
v Gorici, Gosposka ulica št. 14, (blizu lekarne Gironcoli).
V zalogi ima vsakovrstno pohištvo za vsaki stan. Pohištvo je po najmodernejših slogih, posebno spalne, jedilne in posetne sobe so po nemškem slogu odlikovanih Črnigovjevih delavnic v ulici Ponte nuovo in via Leoni, katere so lepše in ukusneje izdelane in ceneje od dunajskih in budapeštanskih tovarn. Ostalo pohištvo je od prvih mizar-skih mojstrov. — Sprejema vsa naročila in izdeluje po izberi obrisa, najceneje in v najkrajšem času. — Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mizice, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice iz trsa in celulojda, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z imami in platnom na izbero ter razne tapečarije. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.
V zalogi ima najelegančajšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!